

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817207619
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8817207619.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanej K. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX, XXX XX L., o zaplatenie 82,80 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 10Csp/99/2017-30 zo dňa 30. januára 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I.

II. Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Súd žalobu zamieta.

II. Súd nepriznáva žalovanej nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 297, § 219 ods. 3, § 251, § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 39, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 10c, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Vychádzal zo zistenia, že medzi žalobcom a žalovanou bola dňa 24.01.2013 uzatvorená Zmluva o úvere, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 200,- Eur, ktorú mala žalovaná vrátiť zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 360,- Eur. Zo žiadosti o úpravu splátkového kalendára zo dňa 13.09.2013 je zrejmé, že žalovaná požiadala o úpravu splátkového kalendára o 1 mesiac s tým, že úprava splátkového kalendára je spoplatnená sumou vo výške 32,- Eur. Zo žiadosti o úpravu splátkového kalendára zo dňa 04.02.2014 je zrejmé, že žalovaná požiadala o úpravu splátkového kalendára. Žalovaná doposiaľ uhradila sumu 298,- Eur.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd sa pri posudzovaní danej úverovej zmluvy zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý predstavoval za obdobie 12 mesiacov úrok vo výške 89,33%. Porovnaním úrokových mier podobného úveru v bankách za obdobie január 2013 zistil, že dohodnutý úrok medzi stranami sporu je v danom prípade viac ako 20-krát vyšší ako bol úrok požadovaný bankami.

Úverová zmluva je tak podľa súdu absolútne neplatná, na ročný úver poskytnutých 200,- Eur si žalobca poplatok účtuje vo výške 160,- Eur. Ide o skrytý úrok, ktorý predstavuje ročne 96% z požičanej sumy. Súd v žiadnom prípade nemôže poskytnúť právnu ochranu takému nečestnému konaniu žalobcu, to isté platí aj o postupe žiadosti o úprave splátkového kalendára zo dňa 13.09.2013, kde za posunutie splátkového kalendára o jeden mesiac si účtoval žalobca poplatok 32,- Eur. Z týchto dôvodov považoval úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Ďalší dôvod absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy videl vo formulácii bodu 11. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalobcu v časti poplatku, kde 1/3 poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné 2/3 zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Žalobca napriek tomu, že opakovane skúša, ktorý súd mu uvedené nečestné nároky prizná. Takáto zmluvná formulácia je jednak v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neuvádza jednoznačnú výšku poplatku a úrokov, ale i v rozpore s ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

5. O trovách konania rozhodol tak, že v konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, vzhľadom na uvedené má preto nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výtoku I. rozsudku. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal, že žalovaný bol oboznámený s ustanoveniami Obchodného zákonníka a súhlasil s aplikáciou Obchodného zákonníka na záväzkovo-právny vzťah, ktorý vznikol na základe zmluvy, na znak čoho ju aj podpísal. Vzhľadom na uvedené nie je možné na zmluvu aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z.. Mal za to, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená priamo na prednej strane dohody o plnení v splátkach a preto nemožno hovoriť o ich absencii. Ďalej uviedol, že zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty. Dojednaný úrok predstavuje odplatu za poskytnutie spotrebiteľského úveru a ide o podmienku, ktorá sa nepochybne týka predmetu plnenia, či primeranosti ceny, vzhľadom na čo ju nemožno považovať za neprijateľnú podmienku. Hlavným predmetom zmluvy je poskytnutie finančných prostriedkov zo strany veriteľa dlžníkovi, pričom ekvivalentom ceny plnenia je v danom vzťahu dohodnutý úrok, resp. odplata za poskytnutie finančných prostriedkov. Ďalej uviedol, že výška RPMN je uvedená aj vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ako aj v dokumente Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere s ktorým bol žalovaný oboznámený pred poskytnutím úveru. Uviedol, že slovenské právo a slovenský zákonodarca poplatok za spracovanie zmluvy nielenže pripúšťa, ale aj výslovne uvádza a podľa neho poplatok za poskytnutie úveru nie je neprimerane vysoký. Navyše dodáva, že žalovanému vyhovoval, keďže nič voči jeho výške nenamietal. Podľa názoru žalobcu dohodnutá výška nie je neprimeraná a nie je ani v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, resp. dobrými mravmi. Poukázal na tú skutočnosť, že žalovaný nijakým spôsobom nepoprel tvrdenia žalobcu a nevyjadril sa k účelu poskytnutého úveru, teda v prípade, ak sa žalovaný domáha postavenia spotrebiteľa, zaväzuje ho povinnosť tvrdenia, ale aj preukázania tvrdených skutočností. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s nesprávnym právnym posúdením veci i tým, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

12. Odvolací súd sa najprv zaoberal námietkou žalovaného, že v predmetnej veci ide o nesprávne právne posúdenie. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7Cdo 7/2010).

13. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne posúdil. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu dopĺňa nižšie uvedené.

14. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským. Na predmetný právny vzťah je preto potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na ochranu spotrebiteľa v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“).

15. Odvolacia námietka žalovaného týkajúca sa nesprávnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka a potreby aplikácie ustanovení Obchodného zákonníka, nie je dôvodná. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovanej zo Zmluvy o úvere zo dňa 24.01.2013, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník (žalovaná) ako jedna zo strán tejto zmluvy nebola podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - viď v tomto smere rozsudok NS SR sp.zn. 3MCdo/12/2014 z 21.04.2015, uznesenie ÚS SR z 12.04.2016 sp.zn. III. ÚS 194/2016 - 10, v zmysle ktorého sa v prípade, že ide o právny vzťah, ktorého stranou je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to aj v prípade, keď ide o absolútny obchod. Preto v predmetnej veci je namiesto aplikácia ustanovení Občianskeho zákonníka nie Obchodného zákonníka.

16. Aj v prípade, že úver je absolútnym obchodom a že naň majú dopadať ustanovenia Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy (tak ako tvrdí žalovaný), v predmetnej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou zákona o spotrebiteľských úveroch a nepochybne aj ochrannými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ide totiž o vzťah medzi dodávateľom - obchodníkom a spotrebiteľom, a teda jedná sa o typický občiansko-právny vzťah. V prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnú úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo/20/2009). Prípadné použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva na spotrebiteľský právny vzťah, predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa

17. Z vyššie uvedených dôvodov správne postupoval súd prvej inštancie, ak na zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie normy obchodného práva.

18. K námietke žalobcu, že nie je možné hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov odvolací súd uvádza, že predmetná námietka žalovaného je zjavne neopodstatnená,

nakoľko súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí v predmetnej veci nijako bližšie nezaoberal absenciou predmetných náležitostí, ale výškou dohodnutého úroku z úveru a poplatku, ktorý v sebe zahŕňa 2/3 náklady na vypracovanie o uzatvorenie zmluvy o úvere.

19. K námietke žalobcu, že týkajúcej sa výšky odplaty za poskytnutý úver odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa v predmetnom prípade správne zaoberal výškou úrokovej sadzby úveru a správne ju porovnával aj s úrokovými mierami podobného úveru v bankách v uvedenom období. Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver s úrokom viac ako 20-násobne prevyšujúcim priemerné úroky porovnateľných úverov poskytovaných bankami. Žalobcom požadovaný úrok z úveru tak spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tejto úverovej zmluvy. S rozhodnutím súdu prvej inštancie sa odvolací súd v tejto časti stotožňuje.

20. Zmluvné podmienky v predmetnej veci súd prvej inštancie správne, pokiaľ ide o úrok z úveru, vyhodnotil ako odporujúce dobrým mravom, a odvolaciemu súdu neprináleží ich upravovať tak, aby zodpovedali zákonnej požiadavke súladu s dobrými mravmi (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-618/10 Banco Español). Odvolací súd na margo veci poznamenáva, že súdy sa značne kriticky vyjadrili už aj k nižším úrokovým sadzbám (5Cdo 26/2011 (48%), 1MCdo 1/09 (60%), Krajský súd v Prešove vo veci 3Co 67/2008 (25%). Nemecký BGH v rozsudku z 13. 3. 1990 AZ XI ZR 252/89 vyhlásil úver s rozdielom o 12% percentuálnych bodov oproti priemeru na trhu pre obdobný úver za nemravný a žalobu zamietol pre rozpor plnenia s dobrými mravmi (civilnoprávna úžera). Švajčiarsky spolkový súd znížil v roku 1967 rozhodnutím z 01.04.1967 úrokovú sadzbu v prípadoch úverov pre spotrebiteľov z 26 % na 18 % a sadzbu 26 % vyhlásil za odporujúcu dobrým mravom.

21. Vo vzťahu k tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou odvolací súd uvádza, že poplatok je v tejto časti neúmerne vysoký. Dojednanie o administratívnom poplatku je vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne administratívne činnosti ide, pričom výška poplatku 160,- Eur predstavuje zo sumy poskytnutého úveru 200,- Eur predstavuje neúmerne vysoký poplatok bez bližšej špecifikácie jeho výšky a účelnosti je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka).

22. Administratívny poplatok predstavujúci náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere a na tzv. všetku administratívnu činnosť je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (takzvaná teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľa a v jeho záujme.

23. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Dojednanie o administratívnom poplatku je tiež vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne administratívne činnosti ide.

24. V konaní absentuje dôkaz, že žalovaná ako spotrebiteľ bola s jeho podstatou oboznámená, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčité náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou. Podstatou administratívneho poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Je za hranicou rozumného úsudku, aby poplatok dosahujúci viac než polovicu sumy poskytnutého úveru sledoval výdavky spojené s administratívnou činnosťou.

25. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (článok 6 bod 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

26. Odvolací súd navyše poukazuje na to, že neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky už bola judikovaná rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C 42/2012 zo dňa 13.9.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co 219/2013 zo dňa 21.8.2014, ako aj rozsudkom

Okresného súdu Prešov, sp. zn. 17C 212/2014 zo dňa 15.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 15Co 118/2015 zo dňa 22.7.2015, v dôsledku čoho je žalovaný podľa ustanovenia § 53a odsek 1 Občianskeho zákonníka povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Súd prvej inštancie preto rozhodol správne, že uvedené ustanovenie je ďalším dôvodom pre vyslovenie absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy.

27. S poukazom na vyššie uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok v napadnutom rozsahu a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 ods. 2 C.s.p. tak, že stranám sporu nebol priznaný nárok náhrady trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, ktorej však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si ich neuplatnila. V odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takeého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).